

ת"פ 57895/11/19 - מדינת ישראל נגד גיא & דורון לוי הנדסה בנייה והשקעות בע"מ, גיא לוי, דורון לוי, מיכאל ימפולסקי, אבי יחזקאלי

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ת"פ 57895-11-19

13 מרץ 2022

לפני:

כב' השופטת מירב קליימן

המאשימה:

מדינת ישראל
ע"י ב"כ: עו"ד חן אביטן

-

הנאשמים:

1. גיא & דורון לוי הנדסה בנייה והשקעות בע"מ
 2. גיא לוי
 3. דורון לוי
 5. מיכאל ימפולסקי
 6. אבי יחזקאלי
- ע"י ב"כ: עו"ד ניר יסלוביץ ועו"ד קורל סיבוני

החלטה

לפניי בקשת הנאשמים להורות למאשימה למסור מידע לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי, התשמ"ב-1982 (להלן: "**החסד"פ**") לצורך העלאת טענת "אכיפה בררנית".

רקע לבקשה ותמצית טענות הצדדים

1. כנגד הנאשמים הוגש ביום 25.11.19 כתב אישום המייחס להם אישומים בגין עבירות לכאורה על פקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש), תש"ל-1970, תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה), תשמ"ח-1988 ותקנות הבטיחות בעבודה (עבודה בגובה), תשס"ז-2007. כתב האישום הוגש כנגד נאשם נוסף (הנאשם 4), לו יוחסו בנוסף עבירות על תקנות הבטיחות בעבודה (ציוד מגן אישי). עם זאת, הנאשם 4 אינו חלק מבקשה זו ועל כן כל התייחסות ל"נאשמים" בהחלטה זו הכוונה לנאשמים שבכותרת בלבד.

2. בתמצית, נטען בכתב האישום כי הנאשמת 1 היא חברה בע"מ אשר עסקה במועדים הרלוונטיים בפרוייקטים

בתחום הבניה. נאשמים 2 ו- 3 היו בתקופה הרלוונטית מנכ"לים ובעלים של נאשמת 1, נאשם מס' 4 הועסק על ידה כמנהל עבודה באתר, נאשם מס' 5 הועסק כמנהל עבודה זמני ונאשם 6 שימש בתקופה הרלוונטית כסמנכ"ל רכש ויו"ר ועד בטיחות. לפי הנטען, בביקורות שבוצעו ע"י מפקחי המאשימה באתר בניה בראש העין, נמצאו הפרות של הוראות הדינים לעיל בכל הנוגע לבטיחות בעבודה בגובה ולפיגומים לקויים.

3. ביום 13.9.2020 הגישו הנאשמים שבכותרת מענה מפורט לכתב האישום ולצדו טענות מקדמיות, ובכלל זאת טענה לפיה יש להורות על ביטול כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק. לבקשה צירפו הנאשמים תעודת עובד ציבור הערוכה ע"י מפקח וחוקר הבטיחות מר לאון קפיטין, אשר ערך את דו"ח החקירה בעניינם של הנאשמים. במקביל, הגישו הנאשמים בקשה לקבלת חומרים לפי סעיף 108 לחסד"פ.

4. ביום 6.10.2020 דחה בית הדין את הבקשה לפי סעיף 108, מחמת שהוגשה טרם שלב הראיות. ביום 8.4.2021 דחה בית הדין את בקשת הנאשמים לבטל את כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק וקבע כי התיק יועבר לשמיעת הוכחות.

5. ביום 19.4.2021 הגישו הנאשמים בקשה נוספת לפי סעיף 108 לחסד"פ, היא הבקשה שבפני. במסגרת הבקשה עתרו הנאשמים להורות למאשימה להמציא את החומרים הבאים:

א. כל כתבי האישום שהוגשו ע"י המאשימה בין השנים 2016-2020 בניגוד לאמור בדו"ח החקירה (אשר מועלה על הכתב באמצעות תעודת עובד ציבור) ובניגוד להמלצת החוקר שעמד מאחורי החקירה.

ב. כל כתבי האישום שהוגשו בין השנים 2016-2020 כנגד בעלי מניות ונושאי משרה בחברה קבלנית, בגין עבירות על תקנות הבטיחות בעבודה "...וזאת חרף האמור בתעודת ציבור של עד התביעה, שאין להגיש כתב אישום כנגד אותם בעלי מניות ונושאי משרה בגין היעדר ראיות מספיקות".

6. במסגרת הבקשה טענו הנאשמים כי החומר המבוקש נועד על מנת לאפשר להגנה לטעון טענה לאכיפה שרירותית ובררנית כלפיהם, כאשר כתב האישום שהוגש כנגדם הוא "יוצא דופן בשדה המשפטי", משהוגש בניגוד לעמדת העד המרכזי אשר ערך וסיכם את חומר החקירה וקבע כי אין די ראיות להגשת כתב אישום כנגד הנאשמים. עוד נטען כי החיפוש שערכה ההגנה אחר המידע באמצעים העומדים לרשותה, במאגרים משפטיים ובפורומים מקצועיים, הביאו אותה למסקנה כי הגשת כתבי אישום בנסיבות דומות, בניגוד לסיכום חומר הראיות שנעשה ע"י גורמי החקירה, הוא נדיר ומצדיק היעדרות למבוקש, על מנת שההגנה תוכל להוכיח כי כתב האישום הוגש באופן שרירותי ומפלה.

7. המאשימה מנגד, טענה בתגובתה לבקשה כי לא חייבת להיות הלימה בין המלצות המפקחים/חוקרים לבין

החלטות המתקבלות ע"י רשויות התביעה, שכן התביעה היא גוף נפרד מרשות החקירה, הנהנית מעצמאית שיקול הדעת. בכך, נטען, די כדי לייתר את הדיון במסירה של כתבי אישום. עוד נטען כי המשימה אותה מבקשים הנאשמים להטיל על המאשימה היא בלתי מציאותית וחורגת מכל פרופורציה, כאשר מעבר להכבדה וההעמסה על התביעה, הדבר יפגע בענייני הפרטיות והחיסיון על החומרים שאינם מהווים נחלת הכלל ואינם יכולים להיות חשופים לעיון של צדדים שלישיים. לבסוף טוענת המאשימה כי אין בבקשת הנאשמים כל אזכור או רמז לאכיפה בררנית והדבר דומה יותר ל"מסע דיג" שאלו מבקשים לערוך.

8. ביום 1.3.2022 התקיים דיון בבקשה במעמד הצדדים ובאי כוחם, וזאת כמצוות בית הדין הארצי בעפ"א (ארצי) 23777-02-19 **מדינת ישראל - דוד ויוסף אוכל רחוב בע"מ**, ניתן ביום 7.4.2019.

דין והכרעה

9. סעיף 108 לחסד"פ קובע כי "בית המשפט רשאי, לבקשת בעל דין או מיזמת בית המשפט, לצוות על עד שהוזמן או על כל אדם אחר להמציא לבית המשפט במועד שיקבע בהזמנה או בצו, אותם מסמכים הנמצאים ברשותו שפורטו בהזמנה או בצו". ודוק, עניינה של הבקשה בשאלת חובת גילוי המידע מכוח סעיף 108 לחסד"פ לצורך ביסוס האפשרות לטענת אכיפה בררנית, להבדיל מטענת האכיפה הבררנית עצמה.

10. בהתאם לפסיקה, אכיפה בררנית אינה "מילת קסם" שיש בה כדי להקים באופן גורף זכות לנאשם לקבלת המידע המבוקש אלא הנטל עליו להציג "ראיות ראשוניות" לאותה אכיפה בררנית נטענת (ר' בג"צ 4922/19 **אפרים נוה נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 9.12.19; להלן: "בג"ץ נוה").

11. אשר לרף הראייתי הראשוני הנדרש, לא נקבעו לעניין זה מסמרות בפסיקה, אולם נקבע כי יש להקפיד שלא "להחמיר" עם הנאשם בעניין רמת ההוכחה הלכאורית הראשונית הנדרשת ממנו בשלב הראשון של בירור טענתו לאכיפה בררנית וכי הרף לצורך קבלת מידע ומסמכים נמוך מהרף הנדרש להוכחת האכיפה הבררנית עצמה (ר' **בג"ץ נוה** וכן עפ"א (ארצי) 16393-12-13 **מדינת ישראל משרד הכלכלה נ' אלירן דואב**, ניתן ביום 9.9.15).

12. לאחר עיון בטענות הנאשמים, כמו גם שקילת טענותיהם במסגרת הדיון שנערך בפני, הגעתי למסקנה כי הנאשמים לא הרימו את הנטל המינימלי להניח תשתית ראשונית מספקת, שתתמוך בטענתם לפיה המאשימה אינה נוהגת להגיש כתבי אישום בתיקים בהם גורמי החקירה המליצו אחרת.

13. כך, במסגרת הבקשה טענו הנאשמים כי "עצם העובדה שאין בנמצא דוגמאות להגשת כתבי אישום שהוגשו על ידי רשויות התביעה בניגוד לדעת גורמי רשויות החקירה, מלמד כי הנאשם בתיק דנא עמד בנטל המוטל עליו לשם קבלת החומר המבוקש בבקשה שבנדון" (ר' סעיף 20 לבקשה). אלא שלבד מן האמור, לא פירטו הנאשמים במסגרת הבקשה היכן וכיצד ערכו את הבדיקה האמורה, על אילו מקורות מידע הסתמכו ולא הביאו כל אסמכתאות בנושא למעט הפניה לפסיקה כללית הנוגעת לסעיף 108 לחסד"פ.

14. אף במסגרת הדיון שנערך בפני, לא הציגו הנאשמים תשתית ראשונית כאמור. הנאשמים הגישו טבלה המרכזת פסקי דין העוסקים בסעיף 108 לחסד"פ (נ/1) אך לא דבר מה קונקרטי לתיק הנוכחי שיהיה בו כדי להוות בסיס לטענת האכיפה הבררנית. ב"כ הנאשמים ציין בהקשר זה כי -

"התשתית שלי היא אותה חוו"ד כי היא אומרת שאין מספיק ראיות ואז לא היה צריך להיות מוגש כתב אישום. מה רעיון ההגנה? אני צריך לחקור אותו, ואני ארצה לחקור אותו מנסיונו במצב שכזה התביעה למרות מה שהיא אומרת מגישה או לא מגישה כתב אישום, תוכיח את זה בהוכחות, זה מה שהמותב קבע לי, ואני רוצה להתכונן לפני החקירה ולקבל את זה מבעוד מועד את כתבי האישום על מנת שאוכל לחקור נאמנה את עד תביעה 1"
(ר' עמ' 3 לפרוטוקול הדיון, שורות 26-31)

אלא שבכך מפנה ב"כ הנאשמים לדו"ח החקירה שנערך בתיק שבפני. אין בכך כדי לבסס תשתית כלשהו, ולו ראשונית ביותר, בכל הנוגע לנעשה בתיקים אחרים אלא השערה בלתי מבוססת, לפיה בתיקים אחרים פועלת התביעה באופן שונה.

15. עוד ציין ב"כ הנאשמים במסגרת הדיון -

"חברי אומר כי זה דבר שבשגרה ולא חריג, המאשימה מגישה כתבי אישום גם בניגוד לגורמי החקירה (המפקח). חברי אומר על מה המאומה? אם זה דבר שבשגרה, אז הבא, הראה לי שזה דבר שבשגרה. אם זה לא בשגרה - אז אתה מחזק את הטענה שלי, שבמקרים כאלו שהגורם התביעה אומר לך אין לך מספיק ראיות אז לא מוגש כתב אישום. לא יכול להיות שמצד אחד אני מקבל החלטה של בית הדין שאומרת לי לך להוכיח את הטענות שלך, ומצד שני דחית אותה במלוא הסעד, אני צריך להוכיח את זה? חברי אומר שזה בדרך שגרה, צמצמתי את זה לשנה, תוכיח לי"

(ר' עמ' 6 לפרוטוקול הדיון, שורות 3-9)

16. בכך מבקש למעשה ב"כ הנאשמים להפוך את נטל הראיה ולחייב את המאשימה להוכיח כי כתבי אישום כאמור מוגשים כדבר שבשגרה. אלא שכאמור, הנטל הראשוני מוטל על הנאשם ובהיעדרו אין מקום להורות למאשימה להמציא את המידע המבוקש. ובלשונו של בית המשפט העליון בבג"ץ נוה (הדגשות לא במקור, מ.ק.):

"...הנטל הראשוני לצורך קבלת מידע ומסמכים לשם העלאת טענה לאכיפה בררנית מוטל על הנאשם. אין להפוך את היוצרות, באופן שהליכי הגילוי והעיון ישמשו בסיס להנחת התשתית הראייתית הראשונית בבחינת "נעשה ונשמע" - נקבל את המידע והמסמכים מתוך תקווה כי מהם תצמח התשתית הנדרשת להגנה מן הצדק. גישה זו

מקובלת גם בקרב תומכיה המובהקים של הגנה מן הצדק "במקרים הראויים שבהם הנאשם יציג תשתית לכאורית ראשונית שיש בה כדי לתמוך בטענתו, דומה כי יהא זה מן הראוי להורות לתביעה להשלים את התמונה העובדתית בכל אותן סוגיית שלנאשם לא הייתה, מטבע הדברים נגישות אל פרטיו" (ישגב נקדימון, הגנה מן הצדק 412, ה"ש 140 (מהדורה שניה, 2009)...)".

סוף דבר

17. על יסוד האמור, מצאתי כי לא עלה בידי הנאשמים להרים את הנטל המינימלי להניח תשתית ראשונית מספקת שתתמוך בטענתם לפיה המאשימה אינה נוהגת להגיש כתבי אישום בעבירות המיוחסות להם מקום בו הדבר מנוגד להמלצת גורמי החקירה.

18. לפיכך, אני דוחה את הבקשה לקבלת מידע לפי סעיף 108 לחסד"פ, על כל מרכיביו.

19. מועד לדיון הוכחות ייקבע וישלח לצדדים.

ניתנה היום, י' אדר ב' תשפ"ב, (13 מרץ 2022), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.